

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrť leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravitelj se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 23.

V Ptuj, v nedeljo dne 6. junija 1909.

X. letnik.

Politika nasilja.

Prvaštvo je v svojem bistvu nasilno in teroristično. To so dokazale tudi zadnje deželno-zbornske volitve na Štajerskem. Ne samo, da se je ljudi s peklom in vragom strašilo, grozilo se jim je tudi z gmotnim oškodovanjem. Na eni strani so bile alarmirane vse tercijalke moškega in ženskega spola, da bi z babjim obrekovanjem onesnažile dobro ime vsacega naprednega volilca. Na drugi strani se je dejalo vernim naprednim kmetom, da ne pridejo v nebesa, ako ne volijo tega ali onega klerikalnega kandidata. Potem zopet se je napovedalo vsem kmetiskim volilec boju do noža in to v vsaki obliki, makari potom zločina in greha. Nasilje, grdo, surovo nasilje je začetek in konec prvaške politike.

Ali to ne samo pri volitvah, temveč sploh. Nasilno hujskanje obeh prvaških strank povzročilo je, da so se zgodili septembarski izgredi lanskega leta. Brezvestni hujskači silili so neuko mladino v prestopke postave. Pametnim gospodarskim kmetom se je šipe pobijalo; istotako nemškimi šolam. Napredne vinogradniške posestnike se je s kamenji napadalo in streljalo nanje. In posledice tega divjaštva? Zapeljani mladeniči so šli za mesece v ječo, v resnici krivi hujskači so se jim smejali.

Brez nasilja si prvaške politike sploh misliti ne moremo. Ko so se vršile volitve v ptujski okrajni odbor, bili so napredni volilci na cesti na tolovanski način napadeni. Okrajni odbor sadi po cestah sadno drevje. Vsak trezni človek priznati mora korist takega dela. Ali nahujskana prvaška fakinaža je že na raznih krajih mlada drevesa uničila in polomila. Okrajni odbor zgraditi hoče razne potrebne ceste. Kmetje zahtevajo to in prosijo za te ceste. Prvaki pa delajo proteste, samo da se teh cest ne more uresničiti, samo da se okraju in prebivalstvu velikansko škodo napravi. C. k. kmetijska družba izvršuje veliko gospodarsko delo; prvaki morajo to videti, vendar pa hujskajo proti nje. Kadar podeli država ali dežela vsaj nekaj podpore za po umjih ali suši prizadete kmete, takrat razdelijo prvaški župani le svojim sorodnikom in somišljenikom te podpore; naprednjaki pa ne dobijo nič. Prvaške posojilnice so grozile, da bodejo vsakemu posojilo odpovedale, kdor bi napredno volil. Ja celo gasilce, ki prihajajo iz proste volje, požrtovovalno in nesebično pri požarih pomagati, napadajo prvaški nahujskanci. Povsod nasilje, povsod terorizem!

V svoji politiki ne poznajo prvaške stranke nobene časti, nobenega usmiljenja. Tisočero nadebudnih eksistenc se je žrtvovalo tej prvaško-izdajalski politiki. Zgodovina prvaških konzumnih društev in denarnih zavodov je zgodovina tisočerih po krivdi drugih bankerotnih kmetiskih eksistenc.

Laž, obrekovanje, zloraba cerkve in vere, nasilje v gmotni revščini potom posojilnic, kamenje in revolver, ja celo kriva prisega, — to so postala bojna sredstva prvaške politike! Posledice so žalostne, — ječa, zaničevanje in bankerot... Takih revštev in take politike se mi napredni možje nikdar poprijeli ne bodedo.

Raje ponehamo z vsem delom, nego da bi se borili z umazanim, nepoštenim orodjem!

Ali mi vemo, da se ne da resnice premagati. Kar je v javnem življenju gnilega, neresničnega, polovičarskega, to konča in pogine samo ob sebi. Ljudstvo je postalo v trdem boju za obstanek revno in navadilo se je računati. Na prazne gradove, ki mu jih zida prvaštvo tam nekje v zraku, ne more in noče ljudstvo ničesar dati. Revščina kliče na krepko odpomoč; — ali ta odpomoč leži v kmetijski zavesti in v kmetiskem delu!

Zato delujemo naprednjaki mirno na gospodarskem polju naprej. Kaj nam more storiti prazno besedičenje nasprotnikov? Ljudstvo nas ceni po našem delu, ljudstvo je z nami in zato je bodočnost naša!

Politični pregled.

Suša in vlada. „Landbote“ piše: Po dolgi, mrzli zimi imajo zdaj trajno sušo, ki je že mnogo gozdnih požarov povzročila ter uničuje zdaj travnike in njive. Take bode kmetu preteklo leto nasproti sedanjemu skoraj boljše. Revščina je že tako napredovala, da mora kočar slamo iz strehe iztrgati, da jo daje zadnji kravi za krmo. Hlevi, ki so bili prejšnje čase polni lepe živine, so danes prazni. Zgodilo se bode torej veliko pomanjkanje živine in z njim zvišanje mesnih cen. Posestnikom se sicer obljubuje, da se jim bode davke in doklade odpisalo. Ali ako se mu po dolgem času smešno malo svotico tega odpisa naznani, ne ve kmet, ali bi se jokal ali smejal. Znano je pa tudi, da so te svote odpisa manjše nego troški, ki nastanejo iz preiskanja in popisovanja škode. Poslanci bi morali torej na to gledati, da bi se visoke svote komisij prizadetim kmetom dale. Kmetom se naj za Božjo voljo pomaga in to s tem, da se jim da primerno podporo ali pa da se več doklad in davkov odpise. Poslanci, na delo!

Zvišanje davka na pivo. Draga zunanja politika košta nas velikanske svote. Zato deluje finančni minister na zvišanje davkov. K temu pride tudi še, da so i dežele skoraj na beraški palici. Davek na pivo se hoče tako zvišati, da bode treba pri enem litru za 4 vinarje več plačati. Profesor Jalowetz piše o tej zadevi m. dr. sledeče: „Konzum pive se bode imelo torej od zvišenja davka zmanjšat za 40%. Vlada bode imela torej od zvišenja davka 78 1/2 milijonev kron. Od te svote dala bode deželam svoto dosedanje deželne naklade v znesku 32 milijonev 200.000 kron. Tako bi ostalo vladi 46 milijonev 360.000 kron. Danes pa dobiva od davka na pivo okroglo 74 1/2 milijonev. Torej bi tako zvišanje državi prav nič ne koristilo. Zato smo pač vsi zvišanju tega davka nasprotni!

Deželni zbori sklicali se bodejo začetkom jeseni na daljšo zasedanje. Dala se jim bode prilika, da izvršijo najvažnejša dela. Upamo, da bodejo politiko na stran pustili in se pečali edino s prepotrebni gospodarskim delom.

Monopol užigalic? Naša vlada se že dalje časa ukvarja z vprašanjem, je-li naj uvede mo-

nopol tudi na užigalice. Kakor znano, je ono blago monopolirano, katerega sme le država sama izdelovati in prodajati, kakor n. p. tobak, sol itd. Že 15. decembra se je vršilo v trgovinskem ministerstvu seja, na kateri se je govorilo o uvedbi monopola na užigalice. Sklenilo se je, da se v Avstriji ne smejo več ustanovljati fabrike užigalic, dokler se ne izda postava, tikoča se tega monopola. V Italiji in drugih državah že imajo monopol na vžigalice.

Zopet nemir? Dunajska „Reichspost“ poroča, da Srbija še ni odnehala s svojimi željami na Bozno in Hercegovino ter ostale srbske pokrajine na Avstrijskem. Srbija se baje pripravlja, da bi nas zopet pri prvi priložnosti napadla. Navidezno se bode Srbija zdaj le mirno držala. Popolnoma spremenila pa bode svojo taktiko. Tako bode opustila agitacijska središča v južnih delih naše države. Vsa agitacija za Srbijo se bode razširjevala odslej iz Prage. Baje ima tudi Srbija pogodbo z Rusijo in še z neko Avstriji sovražno vevlast. Tako poroča omenjeni list in zadeva je resna. Na vsak način bi bil skrajni čas, da bi vlada naše notranje veleizdajalce premagala.

Tajni kongres čeških anarhistov se je vršil te dni v Pragi. Govorilo se je o agitaciji proti vojaštvu in o mladinski organizaciji.

Prava davčna politika. Na Avstrijskem hoče vlada zvišati davke na pivo, žganje, življenska sredstva. Tudi angleški finančni minister potrebuje denarja. Ali mož je pametnejši; on bode uvedel davke na razne druge stvari, tako da ne bode obremenil ravno najrevnejših slojev prebivalstva. Angleška vlada hoče uvesti sledeče nove davke: na automobile in motorje, na bencin, zvišanje davka za „erbije“, dohodek, koleke za borzne papirje, prodajalne pogodbe, zvišanje colnine na tobak itd. Tudi pri nas bi bilo pametnejše, ako bi se obdačilo bogatine in ne samo reveže. Ali tako modra naša vlada doslej še ni postala.

Dopisi.

Poličane. Dragi „Štajerc“, že dolgo nisi nič poročal o naših političnih razmerah; mi smo mirni ljudje, seveda naprednega mišljenja. Pred par letmi se je naselil k nam v Poličane neki krojač Volovšek; že takrat je baje temu možu manjkalo nekoliko kolesčecov v glavi. Ali žalibog, sedaj se mu še slabi godi. Na enkrat je vrgel srajce in gate v kot: jaz nočem biti samo krojač; to je vse premalo za mene; gospod župnik so mi že zdavnej dejali, da se naj potrudim za občinski stolec... Ali žalibog poličanski „pirgarji“ tega nočejo! Hahaha! Mi svetujemo temu krojaču, da naj poprej svojo delavnico malo osnaži, da ne bodo njegovi učenci in delavci tiste neprijetne živalice okoli prodajalnih in gostilnah trosili. To bode veliko lepši za Vas, nego čez „Štajerca“ šimfati.

Iz Makolj. Kakšno gonjo se tukaj uganja, pač ni več za prinašati. Ako kdo klerikalnem omeni, da je prepovedano, na volite siliti, pravijo da to ni postava temveč politika. Veliko je volilcev, ki niso po svoji vesti oddali listke, temveč so le slušali klerikalnemu pritisku. Kako

sta n. pr. makoljski kaplan Alojz Kramarič in neki neizkušeni mladi mežnarček letala okrog! Taka volitev ne bi bila smela biti potrjena! Slabe, res slabe postave imamo!

Plištajn. (Odgovor „Slov. Gosp.“ z dne 15. maja). Predragi „Štajerc“! V resnici dosedaj nisi imel z nami nobenega opravila. Ali odslej te bomo pa prosili, da pripraviš prostorček za pištanske klerikalce, ker nas ti vedno pri vsaki mali priložnosti napadajo in psujejo. Naš župnik Rauter se je naveličal miru in fari. Od samega veselja, da je bil Pišek izvoljen, pograbila ga je sveta jeza in je začel v „Gospodarju“ svojo moč kazati. Tako ima ta mož vedno truda dovolj; enkrat uči dekleta teater igrati, drugič pa agitira. Kako je ženam na srce polagal, da naj gledajo, da bodejo možje Piška volili. Tudi je namesto Piška shod naredil. Pri nas je bila vedno navada, da se je prvega maja streljalo. Letos tega župnik ni naredil; prištarjal je smodnik za Piškovo zmago. Misli si je pač: majnik bo še več let, Pišek pa ne... Kdor veter seje, žel bode vihar!

Sivnica pri Mariboru. Pri nas si je neki tiček napravil iz ilovice gnezdo in izvalil dva mladiča. Ker ta stari ni mogel čakati, da bi se izgodila, nagnal je še gole in brez perja po svetu. Morala sta peš hoditi. Pred 7. majem sta letala po celem Radiselu in Čreti; pri vsaki koči sta stare soldate prigovarjala, koga naj volijo: Le volite dr. Korošca in dajte sem listke, bova že midva napisala. Tako sta se trudila noč in dan. Prišla sta tudi k nekemu kovaču. Ta pa je imel ravno žarečo železo v roki in ju je napodil: Vi mene ne bodeite učili, koga naj volim! Tako sta se tička opekla. Na volini dan pa sedijo ti trije brez pravice pri g. Wregi v sobi na klopi. Jaz vprašam: Kaj sem ti dolžan, da si me večeraj klical in na okno trkal? Stari Kolman odgovori: Bova že prišla skupaj. Drugi dan sopiha J. K. proti Mariboru in gre Jakoba Kranjc tožit. A glej, opek se je zopet! Zdaj ga boljjo prsti in ozdravil ne bo tako hitro... Povedati ti tudi moram, da je neko žensko prosil za „vollmacht“ za rihtarjio. Ali zopet se se opek! Zdaj pa ti stari tiček Kolman povej, kako si seno razdelil med vboge posestnike. Vsak je manj dobil, kakor je prosil in ti si se baje računil lepe svote. Po noči si peljal veliki težki voz sena domu. Ali je to pravilno? Le toži, pride še mnogo na svetlo! Krave si nakupil in jih tudi v reji imel; grof Schönborn pa je moral prodati, kar ni imel sena. Oj, oj, mi poznamo te in ednake tičke prav dobro!

Sv. Janž dr. polje. Dragi „Štajerc“, prosimo te za nekoliko prostora. Ni vse zlato, kar se sveti in škerjance visoko leti a se nizko vsede. Ker naš gospod Škerjane tudi visoko leta, se bode tudi nizko vsedel. Ko so bile volitve za okrajni odbor, si je gospod vse kriplje napel, ker je mislil da bo prvaška zmaga; pa imamo Bogu zahvaliti, da je napredna stranka zmagala. Ko so bile za deželne poslance volitve razpisane, so si hitro shod napravili in ljudi prisiljevali, da bojo najboljši poslanci Ozmeč in Meško in tako še kira bodi babo govori kak gospod Meško. — Ko je pa bil „Bezirkstag“ požarne brambe napovedan pri nas v sv. Janžu, se je pripravljala požarna bramba za vaje in sicer vsakokrat po večernicah, nikdar pa ne med božjo službo; tedaj niso imeli nobene vaje. Res, načelnik je na Križovo šel v „Feuerwehr-Depot“ listke pisat, pa čisto sam in ni to nobenemu človeku rekel. Tudi ni nikogar noter vabil, pa so prišli med večernicami; on tudi ne sme nikogar vun vreči, kateri je „Wehrmann“. In gospod župnik je javno iz prižnice govoril, da vodja požarne brambe je vsemu temu kriv. Rekel je, da vodja jih proti hudiču pelja, pa ne proti požaru, da to društvo je vragovo. Kaj so to za ene besede doli iz prižnice? Ali bi ne bilo stokrat boljše, da bi gospod v farovžih ležali, pa ne žolč po ljudstvu razlivali in velike nemire napravljali? Naša požarna bramba je Bogu v čast in bližnemu v varstvo. Naše društvo je bilo ali razžaljeno od župnikovih besed. Kadar boste kaj dobrega storili za požarno brambo, takrat boste govorili in tudi šimfali dol iz prižnice! Gospodu kaplanu je pa nemški napis napoti na „šprickamri“; rekel je, da to je nespodobno, da bi tukaj bil nemški napis in da bo gospod kaplan napravil in osnoval slovensko društvo požarne

brambe v št. Janžu. Ali so to Kristusovi namestniki? Menda bi bili najboljši agenti pri „fersiherungi“... Ali naša vrla požarna bramba ostala bude trdna! Bogu v čast, bližnemu v pomoč! Naprej v delu!

Zreče pri Konjicah. Župnik Karba je v nedeljo, dne 16. maja na prižnici večkrat ponovil: kdor jutri ne bo Novaka volil, stori velik, smrten greh, ker s tem ne nasprotuje samo cerkvi in veri, temveč škoduje tudi samemu sebi. Cela pridiga je bila večidel volitvi posvečena, kakor menda v vseh cerkvah, le z nekaj izjemkov pravih duhovnikov. A pri vsej tej grožnji jih vendar veliko ni šlo volit, in v celem volilnem okraju Konjice-Slov.-Bistrica je Novak le slabo trikrat toliko glasov dobil nego Kresnik, to je 1190 in 450, četudi se je na prižnicah, v spovednicah veliko agitiralo, ter so agitatorji in njih podrepniki od hiše do hiše glase lovili. Ker je pa Novak samo Kresnika za nasprotnega kandidata imel, sledi iz tega, da je laži „Kmečka zveza“ tudi pred samim Kresnikom močno trepetala, ter se za svojega Novaka nemalo bala, kar je za „Štajerca“ že znanje velicega napredka in zmage! Če se pomisli velikansko moč duhovnikov proti le zavednim Slovencem in Nemcem, je zmagal Kresnik ne pa Novak. Pa pomislimo nazaj le 60 let, kolika razlika od takrat in zdaj, in tako pride čas prej ali slej, ko bo duhovska trdnjava ne več s svojimi kimovci, temveč od razsvetljenih v politiki poražena, a ne pa „Štajerc“, kakor „Slov. Gosp.“ in „Straža“ v svoji oholosti že naprej prorokujeta.

Ribnica-Brezno. Bila je enkrat ena ženska, eden fajmošter in eden župnik. Ženska je bila zauberna, fajmošter je bolan, silno bolan, tako da že čez eno leto ne opravlja svojih duhovnih dolžnosti, župnik pa ima bicikelj. Vsi trije pa niso bili nikdar skupaj, ampak vedno po dva in dva. To pa je bilo tako. 6. p. m. se je pripeljala zauberna ženska v naš kraj in si najela sobo v tukajšnji krčmi. To je zvohal bolni fajmošter. Prisopihal je k nam in se predstavil ženski. Začela sta se ljubeznivo pogovarjati, če pa sta bila sama, sta se strastno poljubovala, kar se je skozi okno prav lepo videlo in slišalo. Začelo se je mračiti, fajmošter ima 10 minut do doma, to je za bolnege človeka dolga pot. Kaj mu je storiti? Najme si toraj tudi sobo poleg ženske sobe in obadva grasta spat — vsak v svojo sobo. Noč je pokrila fajmoštra in žensko s črno odejo. Drugi dan ob 10. uri predpoldne je fajmošter vstal in se podal domov. To pa je zvedel župnik s bicikeljnom. Zelo ga je razjezilo, da je fajmošter, katerega mora nadomestovati v cerkvenih opravilih, postal tako samostojen. Pripeljal se je drugi dan to je 7. pr. m. že opoldne k ženski in se seznanil z njo. Začela sta se ljubeznivo pogovarjati. Večerjala sta iz ene ponve pečenjak iz osmih jajec in spila sta dva pollitra vina. Začelo se je mračiti. Župnik ima s bicikeljnom četrť ure do doma. To je sitno za zaljubljenega župnika. Kaj mu je storiti? Najme si toraj sobo poleg ženske sobe in obadva grasta spat — vsak v svojo sobo. Noč je pokrila župnika in žensko s črno odejo. Zjutraj ob 5. uri se pelje župnik z bicikeljnom domov, da ob 6. uri svojim pobožnim faranom mašo prebere. Taistega dne se je odpeljala tudi ženska, prej pa je še krčmarju zastavila svoje uhane in prstane. Tretji dan sta prišla župnik in fajmošter skupaj v našo krčmo. Klavrnost sta se pogledovala, ko sta zvedla, da ženske ni več tukaj. Vendar pa sta si najela vsak eno sobo in sta zopet pri nas prenočila. S tem sta hotela pokazati, da jima nič ni mar za žensko. Več prihodnjic.

Sv. Barbara v Haložah. Smo zelo veseli, ljubi „Štajerc“, da si pričel krtačiti našega vestranskega politikujočega župnika Vogrina. Zategadelj se nam ni čuditi, kajti on še ima vedno smolo. Toliko menda ni imel nikoli opravkov, ko za časa volitve. Poštene pridige že nismo slišali od njega od velike noči sem. Nadalje naj bo župniku na uho povedano zaradi cerkvenih opravil. Ali je to krščansko, da je Vogrin dne 17. majnika 1909 vse može spodil iz križevske procesije, češ, mož, le ite domov, vas ne rabim tukaj, pojdite na volitvo in tam volite krščansko. Torej, dragi bralci tukaj sprevidimo, kdo je kriv da vera peša? Župnik, pobrigaj se raje za snazhenje cerkvenih klopi, da ne bodejo toliko pra-

šnate in nesnažne. Gledi tudi na sestrice Marjinega društva, da ne bodejo se nekatere po celo noči s fanti zabavljale. Pri sv. maši pa daj pri glavnih delih pozvanjati y zvoniku. Plakatov pa drugokrat ne pritiskaj na cerkvo, sicer pri pihodnjih volitvah si lahko kancelj z njimi okičaš. Pretečeno nedeljo si oznanil za nazaj prinesiti spovedne listke, ki so že itak 5 let stari in sicer pod tem pogojem, da naj vsaki prinese dar. Vprašamo nadalje, kedaj pa se prične sikanje barbarške cerkve; menda nikoli, čeravno se je že dosti nafehtalo za ta namen? Kaj pa bode z cerkvo sv. Katarine? Začela se je porirati. Ali ni to škoda? Denarci pa vendar dispo od zvonov sv. Katarine, če kdo umrje? Srečujemo, da bi raje tiste kronce za te namene obrnil, kakor pa za klerikalna društva i. t. d. Vohaj.

Zahvala.

Iz raznih vzrokov, zlasti pa zato, ker bi se to kot vplivanje za mojo osebo pri volitvah v okrajni zastop tolmačilo, — dovolujem si šele danes, izraziti svojo zahvalo za doprinešeno mi odlikovanje. Občine Sv. Bolfenk, Biš, sv. Elizabeta in zgornja Pristova so me imenovala za svojega častnega člana, občini Jiršovce in Vinterovce pa sta mi izrazili svojo zahvalo. Da se mi je podelilo to najvišjo čast, katero more občina oddati, mi je veseli dokaz, da so cenjeni občinski zastopi moje ponižno delo tekem 5 letnega načelovanja v okrajnem zastopu priznali in razumeli. Tudi v naprej mi bode naloga, da delujem z vsemi svojimi močmi za javni blagor kmetskih občin ptujskega okraja!

Ptuž, maja 1909.

Jos. Ornič m. p.
okrajni načelnik itd.

Novice.

Papeževa beseda. Pred kratkem sprejel je papež Pij X. večjo množico romarjev. Dal jim je razne nasvete in dejal med drugim tudi sledeče: „Varujte se pred gotovimi časopisi, čeprav nosijo ti ime „katoliški“. Samoumevno je, da je papež pri teh besedah mislil na klerikalne časopise, ki delajo tako, kakor da bi imeli pavelj na katoličanstvo. Sveti oče je torej svaril pred laži-katoliškimi listi, pred časopisi, ki se bahajo s svojo pobožnostjo, ki so pa pravi veri najbolj nevarni. Zapomnimo si te besede svetega očeta!

Velezidajalci! Kakor poročamo v „Političnem pregledu“, pisala je dunajska „Reichspost“ te dni o nekih protiavtstrijskih zvezah Srbije. Zanimivo pri temu je, da se zdaj javno prizna, da se je doslej na avstrijskem jugu (zlasti v Ljubljani) razširjevala srbska agitacija. Tudi se javno prizna, da je srbska vlada gotove slovenske časopise z denarjem plačevala, da so zanjo pisali. To je pač verjetno, kajti prvaški listi so vedno naravnost velezidajalsko pisarili.

Bogokletstvo. Klerikalci so res že tako nesramni, da se naravnost norčujejo iz Boga in iz vbogega kmeta. V eni zadnjih številkk klerikalnega „Kärntner Tagblatta“ beremo n. p. sledete bogokletstvo: „— Pondelek prišel je najprej iz zahoda in potem iz juga zaželjeni dež. Ali vzel ni niti prahu proč, kakor da bi nam hotel reči: Vi me ne zaslužite! Pač mali dokaz, da zgoraj eden biva, ki ne pusti, da bi se ga pozabilo. Pri nas se zapira žepe za čast božjo in vsega-močni zapira svoje nebo dežu“. Res, čudno je, da vsega močni ni pisec tega bogokletstva pero iz roke zbil. Zato torej ni dežja, kar kmetje ne napolnijo farško malho! Res, klerikalci bodejo vero popolnoma zagreblj...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ornič — častni občan. Že predno so se vršile okrajne volitve, bil je načelnik g. Ornič od raznih občin za nevenljive gospodarske svoje zasluge častnim občanom imenovan. Mi to preje nismo hoteli omeniti, ker bi prvaki potem pisarili, da delamo reklamo za volitve. Danes pa so volitve že minule in končale z napredno zmago. Zato poročamo, da so imenovala občine Sv. Bolfenk, Biš, sv. Elizabeta in zgornja Pristova g. Jos. Orniča za častnega občana. Občini Jiršovce in Vin-

rovoce pa sta g. Ornigu izrazili svojo iskreno
niralo. S tem so te občine dokazale, da pri-
masjajo veliki pomen in koristi Ornigovega
gospodarskega dela. Čestitamo načelniku Ornigu
in vsega srca in prosimo ga, da naj v bodoče
deluje za blagor okrajja!

Cesta Polenšak-Bratlisavec postala je res
je pravi „Schmerzenkind“. Nikdo, kdor pozna
namere, ne bode zanikal, da je ta cesta vele-
potrebna. Ljudstvo pričakuje njeno zgradbo z
velikimi željami, ker čuti njeno potrebo in njen
pomen. Napredni okrajni odbor je v tem oziru
le svojo dolžnost storil in je napel vse svoje
moči, da bi to velepotebno cesto čimprej ure-
nil. A zdaj se kaže vsa brezvestnost prvaških
hujšakačev v pravi luči. Namesto, da bi z vese-
jem pozdravili, da se stori nekaj slovenskemu
ljudstvu koristnega, skušajo zagriženi hujšakači
to cesto na vsak način preprečiti. Odkritosrčno
povedano: ta cesta bi bila že davno
zgrajena, ko bi se ji prvaški hujšakači
način v vse načine ne zoperstav-
ljali. Edino ti prvaški gospodje so krivi, da
ta zgradbo doslej še ni izvršilo. Oni nosijo torej
odgovornost za to hinavsko-podlo počenjanje. In
ljudstvo bode te hujšakače svoj čas že na odgo-
vornost klicalo... Kako stoji stvar s cesto Po-
lenšak-Bratlisavec? Dne 13. aprila se je vršila
druga komisija, ki je markirala teraso. Vsi
deleženci pri tej komisiji so bili takrat
dovoljni. Tudi župnik iz Polenšaka je bil
takrat navzoč in se je izjavil za zgradbo ceste.
Nadalje je prišel takrat tudi učitelj Gorup, če-
prav ni imel pri komisiji prav nič opraviti. Mož
je šutil zraven in je zastoj pil, ako ravno
ga lahko sleherni kmet proč spodil. Gorupu
je pri komisiji menda pijača tako dobro dišala,
da je vse drugo pozabil. Tudi on se je takrat
za zgradbo ceste izjavil. Torej še enkrat pove-
dano: Dne 13. aprila so bili vsi, tudi
župnik in učitelj, s to zgradbo za-
dovoljni. Ta zadovoljnost je bila tembolj
preverjena, ker se je težkemu trudu okrajnega
načelnika Orniga posrečilo, pridobiti to dobro,
da bi dežela polovico vseh stroškov plačala. Vsak
umetni človek bi torej mislil, da bode zdaj
ta zgrajena. Ali kaj se zgodi? Drugi dan po
komisiji, ko so učitelju menda še rogovili vin-
o duhovi po glavi, prišel je fajmošter in pred-
ložil nakrat protest proti zgradbi ceste. Ta
protest je spisal učitelj Gorup. Podpisala pa ga
je cela vrsta oseb, katere niti interesi niso,
katere cela stvar pravzaprav mnogo ne briga.
Torej plod navadnega grdega hujškanja. Pri
komisiji sta se fajmošter in učitelj, katerega
celo stvar nič ne briga in ki naj bi raje
svoj nos v svojo službo vtikal, za zgradbo ceste
govarila. Ali komaj je komisija svoje delo skon-
čala, ko sta pričela ta dva čedna gospoda že
govoriti in protest pisariti. In zdaj vprašamo:
Ali ni to najhujša hinavščina? V sled protesta
je moral seveda okrajni zastop zgradbo ce-
ste ustaviti. Pomisliti se pa mora, da je
8 posestnikov za to cesto prosilo. Fajmošter
in učitelj, ki ne plačujeta nobenih davkov, sta
preprečila to, kar so zahtevali 108 posest-
niki!!! Človeku zavre kri, ako vidi tako ne-
umno počenjanje! Ko je okrajni odbor zgradbo
ustavil, prišli so seveda zopet posestniki in pro-
stili, da naj se stvar nadaljuje. Ali zgradba ceste
bode le tedaj nadaljevala, ako se potegne
protest nazaj. Dva posestnika sta tudi že po-
pisala svoja podpisa na protestu nazaj. Ostali
posestniki naj to tudi storijo. In fajmošter se
bode že dokazalo, da velja postava več nego
kmetjeva čeckarija in njegova trda glava! Iz
tega tega pa je razvidno, kako brezvestno in
nasramno nasprotujejo prvaki vsakemu pamet-
nemu gospodarskemu delu. Kmetje se bodejo že
odramili in otresli teh svojih škodljivcev. Sra-
mota za hujšakače, ki ne privoščijo ljudstvu no-
bene dobrote!

Blamirani doktor Brumen. Pred par tedni
poročali, da so slovenski fantje slovenskega
načelnika doktorja Tončeta Brumena na mestnem
pravi posteno pretepli. Nam se je Brumen
naravnost smilil in mi smo fante obsojali, ki
po njegovi grbi tako neusmiljeno mlätli. Ali
namesto da bi nam bil dr. Brumen za naše so-
človeke hvaležen, poslal nam je par „popravkov“
§ 19. Pri temu je hrabri dr. Tone le na ne-
je pozabil: da se mora namreč „popravke“ v

zmislu postave pisati in da ima „Štajerc“ dovolj
dobrih dopisnikov, tako da res ne potrebuje
čeckarij prvaaških advokatov. Brumnov popravek
je bil popolnoma nepostaven. Po pravici pove-
dano: mi nismo bili takoj na jasnem, ali je ta
popravek Brumnova kuharica ali pa on sam
spisal. Kuharica bi bila gotovo razžaljena, ko bi
se ji očitalo, da tako neumne, bedaste, otročje
„popravke“ pisari. Ko bi Brumen vsaj v ka-
zenski zakonik pogledal, bi moral takoj neum-
nost svojega popravkanja razvideti. Ali Brumen
menda niti postav čitati ne zna! Mi smo vrgli
seveda njegov bedasti „popravek“ v najgloblejši
koš; če se ne motimo, zavila si je naša dekla
potem kvargeljne v ta „popravek“. Mislili smo,
da bode imel Brumen s to blamažo dovolj. Ali
ne, ne; — kadar ta modrijan začne, takrat se
hoče do kosti blamirati. Mož je šel in — tožil
našega urednika Linharta. Tako prijetnih uric
že Linhart dolgo ni imel. Veselil se je Brum-
nové tožbe na vse pretege in smejal se je, da
bi mu kmalu trehuh počil. Linhartov smeh pa
je priklopel do vrhunca, ko je izvedel, da si je
Brumen za svojega zastopnika mariborskega pr-
vaka dr. Rozino vzel. Kajti ravno dr. Rosina
se je že opetovano z našim listom osmešil. Tudi
ta doktor je pravi bogseusmili-jurist in je že
večkrat dokazal, da ne zna „popravkov“ pisati.
Naš urednik Linhart je svoj čas hotel par ur
žrtvovati in dr. Rosino zastoj podučiti, kako
se „popravke“ piše. Rosina takrat te velikodušne
ponudbe ni sprejel; zdaj pa ima vraga. Po na-
logu Brumena je dr. Rosina tožil. Ta znamenita
tožba se je vršila pretekli terek v Mariboru. Po-
kratki razpravi bil je urednik Linhart seveda
oprosčen, dr. Brumen pa mora vse troške
plačati! Dober apetit, gospod doktor! Troški
so sicer precej veliki, ali ker znate (kakor smo
to že večkrat omenili) jako dobro račune delati,
bodete stvar že plačali... Ves svet se zdaj dr.
Brumnu in dr. Rosini smeji. Pa je tudi res
smešno, ako advokat niti postav ne pozna. Nam
se Brumen in Rosina prav iz srca smilita. Zato
je naš urednik še enkrat pripravljen, da ju za-
stoj podučit tiskovne postave. Ako hočeta dr.
Brumen in dr. Rosina, naj prideta vsak petek
od 5. do 6. ure zvečer v uredništvo „Štajerca“.
Tam jima bode urednik Linhart povedal, kako
se dela „popravke“. Podučil ju bode sploh o
vsem tem, kar potrebuje dandanes jurist. In
Linhart je dobra duša; podučil ju bode celo
zastoj. Pričakujemo torej Brumena in Rosino!
Seboj naj prineseta le „cviker“. Vse drugo jima
posodimo mi. Ako bi pozabila doma slučajno
svoje juridično znanje, povedala jima bode naša
dekla vse paragrafe...

Prvaška riba. V noči od 26. na 27. maja
lovil je ptujski železničar g. Repototschnig v
Dravi ribe. Voda je bila visoka in hodil je sem-
tertja ter se že veselil na ribjo pečenko. Kar
nakrat opazi v travi ob Dravi nekega človeka,
ki je tam počival. Ribič si je mislil: le naj po-
čiva, samo da bi dežja ne bilo. In šel je naprej.
V glavi je imel same ribe, lepe, velike ribe. Ali
v mrežo mu te ribe niso hotele priti. Zato se
je moč obrnil in korakal nazaj. Kar nakrat vidi
v vodi nekaj črnega. Ribič je mislil, da je to
morda kakšna žival, ki tudi ribe lovi in pripra-
vil je že samokres, da ustrelji. Ali ko natančneje
pogleda, vidi nakrat, da je v vodi — človek, ki
že požira vodo. Repototschnigg porabi vse moči
in z nevarnostjo za lastno življenje potegne v
mrežo to človeško ribo na suho. Kdo je bil?
No, ta „riba“ je bil naš staroznani prvaški Lon-
čarec, bivši „narodni štacunar“ v Ptujju. Ribič
je moža zopet zbrihotal, ki mu je potem 10 K
hotel darovati. Samo ob sebi je umevno, da se
ta „trinkgeld“ ni sprejel. In zahvala? No, dosti
ni manjkalo, da bi Lončarec svojega rešitelja
pošteno ne oštel... Oj ti prvaške ribe!

Minoritski fajmošter Vavpotič v Ptujju je
skozinsko prvak in politika mu je glavna stvar.
To mu tudi dobro tekne, kajti mož je okrogel
kakor vinski sodček. Podoba meniškega celiba-
terja to pač ni. Mislimo, da moč ni sovražnik
dobre pijače in jedi. Sicer je pa tudi fejšt dečko.
Zato baje tudi ni sovražnik nežnega ženskega
spola. „Devičice, noričice“ — lepa pesem je to,
kaj, gospod guardian? Mi mu seveda vse to
prav iz srca privoščimo. Moč naj le je, moč naj
pije in ako mu katera „devičica“ mlajšega ali
starejšega letnika dopade, mu jo končno tudi

privoščimo. Sicer je storil obljubo čistosti, ali —
to bode že sam opravil s svojo vestjo... Le
politiko naj bi oče Vavpotič pustil! Kajti vse
kar je prav; — kjer me ne srbi, tam se ne
praskam. Ali ako nas Vavpotič prične srbeti,
moramo ga malo popraskati! Politika, gospod
Vavpotič, ni za Vas! Ako bi hoteli ljudem tudi
v politiki vzor biti, potem bi morali v prvi vrsti
pred lastnim pragom pometati. In tega pome-
tanja bi pač nikdar ne bi bilo konec. Kaj-ne,
gospod oče minorit Vavpotič?... Le politiko
naj bi pustil! Ali ravno tega noče mož storiti.
Ravno v politiki se hoče odlikovati in mi se le
čudimo, da Vavpotič še ni za poslanca kandi-
diral. Kajti politiko ljubi, ljubi iz vsega srca,
ljubi skoraj tako živo, kakor — no, saj veste
koga! Njemu se politika dopade. Ali drugim lju-
dem se to ne dopade. Nasprotno, njegovi farani
so že zelo nezadovoljni in veliko jih je, ki bi
si želeli, da vzame Vavpotič od Ptujja slovo. In
to se bode moralo zgoditi, kajti takih blagoslov-
ljenih gospodov v Ptujju res ne potrebujemo.
Razumete, očka Vavpotič? Sicer pa ne smete
misлити, ljudje božji, da je Vavpotič bogve kako
hudi nasprotnik nemščine. Nemške pobotnice sicer
noče podpisavati. Ali kadar se gre za kakšni
testament, takrat zna Vavpotič prav lepo nem-
ščino. Testamenti, so za ljudi njegovega kalibra
„internacionalna“ stvar. In še nekaj: Oče Va-
vpotič zna prav lepa pisemca v nemškem jeziku
pisariti. Pa ne moškimi, oj ne, ženskam zna tako
lepa zaljubljena pisemca pisariti. Mi se vemo
n. p. spominjati na celo vrsto nežnih pisem, ka-
tere je Vavpotič pisaril v nemškem jeziku neki
gospej. Ta pisma nosijo vsi naslov „Mein liebes
Irl“. In sladka so ta pisma, Bog vé, da so
sladka! Ja, ja, ljubezen je huda stvar! Nam se
le nekaj čudno zdi: V teh zaljubljenih nemških
pisemcih si upa minorit Vavpotič tudi prav ro-
bato svojega — knezoškofa napadati! V enem
teh pismov napada Vavpotič namreč grozno ma-
riborskega knezoškofa in konča z besedami:
„So sieht unsere Obrigkeit aus! Hanba!“ Po
slovensko: „Tako izgledajo naši predpostavljeni!
Doli!“ Hmhmm! Minorit Vavpotič je torej za-
grizen nasprotnik knezoškofa in mu kliče celo
„hanba“. Radovedni smo, kaj bode cerkvena
oblast k temu rekla... Skof se po Vavpotič-
evem mnenju premalo za politiko meni! Oj ti
duhovniška pokorščina, kje si? Gospod Vavpotič,
kot prijatelji Vam svetujemo: odidite, odidite,
pa hitro, hitro...!

Posledice hujškarje. Binkoštno nedeljo zve-
čer zgodil se je v gornji Hajdini pri Ptujju ve-
liki požar. Ptujaska požarna bramba je bila kmalu
alarmirana in je prišla z dvema špicroma na
požarišče. Vsled pomanjkanja vode je bilo delo
zelo težko. Najhujše pa je to, da gotovi nahuj-
skani ljudje požrtvovalne gasilce še sovražijo.
Kakor že večkrat popreje, bili so požarniki tudi
to pot opsovani z najgršimi psovkami. Nekateri
zaslepljeni fantalini so naravnost kričali, da
mora „fajeber proč“, ker bodejo drugače šprice
prevrnil. To res ravno tako izgleda, kakor da
bi gotovi nahujskani bedaki imeli svoje veselje
nad ognjem. Domači kaplan je nekaj nemirnežev
še potolažil. Namesto da bi ti brezvestneži gas-
silcem pomagali pri njih neplačanemu delu, jih še
sramotijo in zaničujejo. Odkritosrčno povedano,
nima ptujaska požarna bramba nobene dolžnosti,
pomagati na deželi. Sploh je lo prostovoljno
društvo; člani ne dobivajo nobene plače za svoje
delo; nasprotno, člani se plačujejo v društvo.
In za zahvalo imajo od neolikane druhalni psov-
ke! Poroča se nam tudi, da ni bilo občinskega
predstojnika nikjer najdeti. Pač čudno! Rado-
vedni smo, kedaj se bode ponehala ta grda
gonja proti požarnikom. Čudno ne bi bilo, ko
bi gasilci nikamor več ne prišli, ko se jim njih
trud na tako grdi način poplačuje! Pogoreli
prihajajo potem v Ptujju za podporo prositi. Kaj
ko bi jim ljudje zdaj nič ne dali? Prvaški huj-
skači bi bili krivi! Sramota za hujšakače!

„Quadrathaxen“. Poročali smo svoj čas o
smešni tožbi prvaškega študenta Volčiča. Ta
mladenič, ki bi se naj raje svojih knjig držal,
bil je eden prvih rogoviležev septembra meseca.
V gruči ljudstva stopil mu je neki stražnik slu-
čajno na nogo. Fant pa ima menda kurja očesa
in je zato pričel razzajati. Stražnik pa mu je
baje rekel: „Auf Ihre Quadrathaxen werd' ich
auch noch aufpassen!“ In glejte, kurja očesa

študenta so bila razžaljena in fant je tekel k sodniku. Stražnik je bil seveda pri prvi razpravi oproščen. Ali kurja očesa študenta so bila še vedno razžaljena in fant je vložil vsled tega rekurz. Pa Bog pomagaj: tudi pri drugi razpravi je bil stražnik oproščen. Zdaj študentu drugoga ne bode pomagalo, kakor da si pusti kurja očesa porezati. Oj ti presnete „Quadrathaxen“ ti!

Iz Šmarja pri Jelšah se nam piše: Naš gospod kaplan Sinko in pa „teaterdirektor“ so imeli letos posebno srečo, da so šli na božjo pot zraven romaric. Seveda, vsaka romarica nese seboj cekar in pa „povleček“ notri, da se lahko med dolgo potjo malo pokrepča. Sinko pa ima precej razbasani želodec in bil skoraj vse „povlečjeke“ iz cekerjev polizal. Zares je ta neprijetni gost vtikal svoj blagoslovljeni nos v jedila romaric. Kadar bode gospod Sinko še šel z vami na Božjo pot v Zagorje, zavite vaša jedila v „Štajerca“; gotovo se bode te rešili takih neprijetnih gostov, kateri Vas nadlegujejo med potjo.

V mareškem okraju smo naprednjaki pri zadnjih deželnozhorskih volitvah dosegli veliko večino. Oddanih je bilo namreč skupno 442 glasov. Od teh jih je dobil naš kandidat posestnik Kalischnig 219, klerikalni profesor dr. Verstovšek 105 in liberalni dr. Božič 118 glasov. Naš kandidat je torej toliko glasov dobil, kakor obadva prvaška kandidata skupaj. To je pač krasni uspeh! V posameznih občinah je bilo razmerje glasov sledeče: Sv. Anton n. P.: dr. Božič 28 glasov; — Trofin: Kalischnig 19, dr. Verstovšek 2. — Vižinga: Kalischnig 27, dr. Verstovšek 17, dr. Božič 9. — Brezno: Kalischnig 27, Verstovšek 2. — Gental: Kalischnig 39, Božič 1. — Johanesberg: Kalischnig 14, Verstovšek 2, Božič 5. — Pernice: Kalischnig 8, Verstovšek 12. — Primon n. P.: Kalischnig 12, Verstovšek 2. — Primon p. H.: Kalischnig 3, Verstovšek 24, Božič 3. — Ribnica: Kalischnig 10, Verstovšek 5, Božič 8. — Remšnik: Kalischnig 34, Verstovšek 21, Božič 3. — Sobota: Verstovšek 12. — Vuzenice: Kalischnig 24, Verstovšek 4, Božič 49. — Vuhred: Kalischnig 2, Verstovšek 2, Božič 12. — Iz teh števil je razvidno, da se je mareberški okraj izborna držal. Skoraj vse občine so oddale večino svojih glasov naprednemu kandidatu! Lahko torej rečemo, da je mareberški okraj skozinskoz napreden! Čast vrlim kmetiskim volilcem!

Lep duhovnik! V bližini Celja je znani klerikalno-političujoči fajmošter Franc Ogrizek za časa deželnozhorskih volitev raz prižnice grozovito čez učitelje udrihal. Učitelj, ki je bil kot organist na koru, te gonje ni mogel več poslušati. Zato je raje zapustil kor. Zdaj pa je fajmošter izprevidel svojo napako in je prosil raz prižnice učitelja za odpušcanje ter je vzel vse svoje psovke nazaj. Vkljub temu je bila maša tiha. Pač lepa slika, kaj? Bog ve, kakšno odgovornost nosijo tisti, ki delajo tako pohujšanje mladine! Ali cerkvena oblast res noče ničesar videti? Skrajni čas bi bil, da se nekaj stori!

Sejem v Ptujju. Živinski, konjski in svinjski sejem, ki se je vršil 2. t. m., bil je dobro obiskan. Prignalo se je 230 konj, 1.210 komadov govede in 970 svinj. Trgovina je bila srednja. Cene so padle. Prihodnji sejem 16. junija.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 6. junija pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 7. junija v Ormožu*; v Celju*; pri Sv. Juriju ob juž. žel.**; okr. Celje; na Bregu pri Ptujju**. Dne 8. junija pri Sv. Marjeti na Drav. polju*, okr. Maribor; v Rogatcu (sejem z veliko živino); v Radgoni*; pri Sv. Martinu pri Slov. Gradcu**. Dne 9. junija na Ptujju (sejem s ščetinarji); v Pilštajnu**, okr. Kozje; v Imenem sejem s ščetinarji, okr. Kozje; v Mariboru*; v Gradcu (sejem z rogato živino; na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem). Dne 11. junija pri Sv. Treh Kraljih**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 13. junija v Zigrtovem, okr. Sevnica. Dne 14. junija v Žalcu**, okr. Celje; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Kozjem**, pri Novi Štiti**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Jurkloštru**, okr. Laško; v Rušah, okr. Maribor; v Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenj Gradec; pri Sv. An-

dražu**, okr. Ptuj; v Brežicah**: pri Sv. Janžu pri Spodnjem Dravogradu**, okr. Slovenj Gradec. Dne 15. junija v Arvežu (sejem z drobnico); pri Sv. Barbari**, okr. Konjice; v Mozirji**, okr. Gornji Grad; v Lembahu*, okr. Maribor; v Gornji Kostrivnici**, okr. Rogatec; v Radgoni*; na Platinini*, okr. Sevnica. Dne 16. junija na Ptujju (svinjski, konjski in govejski sejem); v Imenem (sejem s ščetinarji, okr. Kozje). Dne 17. junija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogatino).

Požari. V Eibersbergu pri zg. Radgoni je pogorel posestnik Švagula popolnoma. Povzročil je požar baje neki deček. Škode je za 2.400 K. — V gornjih Izvanjih pri Negovi je pogorel tamošnji mlin z vsem blagom. — V gornji Bistrici pogorelo je posestniku Bera gospodarsko poslopje in hiša. Požarna bramba je rešila, kar je bilo mogoče. — V Golovcu pri Sv. Janžu je izbruhnil 27. maja dopolodne ogenj, ki je vpepelil v kratkem času 8 hiš z gospodarskimi poslopiji. Škoda je temvečja, ker pogorelci večinoma niso zavarovani.

Drevo ubilo je pri Grižah drvarja Gomilšek. Nesrečnež je bil takoj mrtev.

Roparski napad. Poroča se nam: Preteklo sredo pri belem dnevu napadli so na cesti v sv. Lovrenc dr. p. fantalini konjskega trgovca „Ivana“ iz Ogrske in mu oropali 1.500 kron. Potem so zbežali. Fantje so oropanemu znani, ker je preje z njimi popival. Roparski napad napravil je veliko razburjenje.

Obesil se je v Johanesbergu pri Čelnici posestnik Zechner; baje se mu je zmešalo.

V Dravo skočil je v Mariboru muziker Vencelj Opel. Paznik Sommer je skočil takoj za njim, a ni ga mogel več rešiti. Opel je bil pi-jaci hudo udan.

Obesiti se je hotel dragonec Stahl v Slov. Bistrici. Bal se je kazni zaradi dezertiranja.

Pod voz, na katerem sta bila dva polovnjaka vina, prišel je hlapec Huber v Peclu. Bil je tako težko poškodovan, da je kmalu potem umrl.

Iz Koroškega.

Prvaški polom. Iz Borovelj se poroča že zopet o velikem prvaškem polomu. Skoraj v vsaki številki moramo žalibog poročati, kako brezvestno in otročje gospodarijo prvaki s svojim in s tujim denarjem. Na Spodnjem Štajerskem so zabredle nekatere prvaške posojilnice v velikansko blato. Le v Šoštanju je napravilo pet prvakov v kratkem času na tuje troške čez en milijon kron dolga. Tudi se še dobro spominjamo poloma žalsko-laške prvaške pivovarne. O ednakem „krahu“ se zdaj iz Borovelj poroča. Kakor znano, postal je tamošnji fabrikant orožja Wernig — svoj čas trdi Nemeč — nakrat zagriženi Slovenec. Njegova fabrika pa se je spre-menila v akcijsko družbo. Zdaj čujemo, da je zabredla ta fabrika v velike dolgove. Ljubljanski list „Slovenec“ namreč piše, da je imela ta fabrika lansko leto le 3.681 K čistega dobička. Naloženega kapitala pa je 213.000 K. Torej se ta kapital le z 1 1/2% obrestuje. Kakor splošno znano, stoji za Wernigovo fabriko panslavistična „kreditna banka“ iz Ljubljane. Ta banka je akcionarjem preje 12 do 13% ne dividende obljubovala; zdaj pa je vse v vodo padlo. In banka se zdaj skriva ter noče več pomagati. Tako gospodarijo prvaki. In pri temu še zahtevajo, da bi koroški slovenski kmetje ter delavci nosili svoje krvave prihranjenke krajcarje v prvaške denarne zavode, ki jih izročajo potem Kranjcem. Kmetje, odprite oči!

Iz Leiflinga se nam piše: (Gospod fajmošter iz Tschemberga). Pred par leti dobili smo zapisanega fajmoštra iz Celovca, nekega gotovega gospoda Rossmanna. Veločastiti kurat izvrševal je nekaj časa pri nas svojo službo, brez da bi imeli posebnega vzroka, pečati se z njim. Sčasoma pa mu je pri nas menda dolgočasno postalo in zdaj se hoče tudi v politiki odlikovati. Malo čudno zdelo se nam je pač vedno njegovo prijateljstvo s hujskajočim kaplanom Walcherjom. Ali mislili smo, da je napravil gospoda Rossmanna način, kako je bil iz Celovca tu-sem ekspidiran, malo pametnejšega. Mi vemo čisto dobro, kako bridke solze je jokala neka ne ravno premlada učiteljica v Celovcu, ko je moral Rossmann to mesto zapustiti. Fejst gospod fajmošter se je pač malo hudoval, kajti „and're Städtchen,

and're Mädchen“. Končno potolaži lahko clovca mlada poštarica za izgubo starejše učiteljice. Gospod župnik ima tudi zmisel za družino. Tak ima mlajšega brata, kateremu bi rad eksistentno priskrbel. Da bi sam plačeval in brata vzdihalo to mu ne dopade. Zakaj pa so kmetje? Leiflingu je zdaj občinska volitev. Treba torej le gledati, da pridejo prave orvice v občinski zastop in potem postane bratec občinski tajnik ter je preskrbljen. Vi vbogi farani, da goslovljeni gospod bode že skrbel, da bode volitve za njegovega brata dobro izpadle. Vi sitak dolgo časa čez 600 kron v denarju plačali za lastnega fajmoštra v Neuhausu, katerega niso nikdar dobili. Nobene postavne dolžnosti ni, da bi moralo prebivalstvo v Leiflingu ta denar plačevati. Pred 50. leti so se enkrat nekateri posestniki pustili na lim speljati, da so dali obljubo za slučaj, da bi se lastni fajmošter v Neuhausu nastavil. Ali vas niso poklicani gospodje zapustili? Plačali ste, da so vam kos pokale, ali lastnega fajmoštra še do danes nimate. In zdaj naj bi še plačevali za službo fajmoštrovih bratcev? Ali je kmet samo zato takaj, da plačuje duhovnikom? Ne, kmet mora vedeti, da potrebuje svoj denar sam. Kmetje v Leiflingu bodejo temu gospodu fajmoštru pomagali, da naj si brata kot lastnega pisarja nastavi. Zato bodejo može v občinski zastop poslani, kateri znajo kmete in ne samo duhovnike zastopati!

Kranjski napadi v Rožni dolini se ponavljajo 20. maja zjutraj so začeli Borovljani nakrat ljenje in trompetanje. Prišlo je kakih 50 Hrabarjevih sokolašev v neumnih svojih rdečih srpcah ter tulili in izzivali na vse načine. Žalibog da je politična oblast to izzivanje dovolila. S kolajši so hoteli provokacijo nadaljevati. Ali razburjenje domačinov je bilo tako veliko, da so si stvar premislili in so jo raje iz Rožne doline popihali. Koliko časa bode to kranjsko izzivanje koroškega miroljubnega prebivalstva še trajalo? Smo pač radovedni! Korošcem zna tudi knavreti in potem bodejo nosili tisti odgovornost, ki take kranjske hujskarije dovolijo!

V žago prišel je 34 letni Johan Lesjak v fabriki celuloze pri Prevalju. Žaga je nesrečno popolnoma razkosala in je revež našel muktapolno smrt.

Boj z vlomilci. V Meiseldingu sta opazila mežnar Krappinger in krojač Schöffmann ponoči v trgovini g. Kuchlinga vlomilce. Zastrazila sta vrata in pričela na pomoč klicati. Vlomilci se streljali in krojača ranili. Ali hrabra moža nista odnehala. Enega vlomilca so vjeli, drugi pa je čez streho ušel.

Gozdni požar. Vsled neprevidnosti nastal je na posestvu „Kreuzerhof“ pri Tinjah veliki požar. Ogenj je vpepelil vkljub hitri pomoči gasilcev mnogo mrve in 120 kub. metrov lesa.

Utonil je v potoku Lieser 5 letni sinček kovača Eberta v Kremsbrücknu. Pazite na dečletni mlčiča.

Iz Drave potegnili so pri Pirku moškega mrlčiča.

Težko ranjen je bil pri delu posestnik Benacher pri Kolbnicu. Roko so mu morali operirati.

Cerkveni rop. V kapelo sv. križa v Arnoldsteinu so vlomili neznan tatovi in pokradli denar iz nabiralnic.

Utonila sta v sv. lenartskem jezeru pri Beljaku dva hlapca. Kopala sta konje. Eden hlapcev ni znal plavati in je padel v vodo. Drugi ga je hotel rešiti, ali pri temu sta oba utonila.

Po svetu.

Vas zastrupljena. V vasi Hamor pri Mislou umirali so prebivalci na hitro. Zdravniki niso vedeli, kakšna bolezen je to. Zdaj se je našlo, da so bila vsa življenska sredstva zastrupljena. Uvedla se je stroga preiskava.

V Kalabriji na Italijanskem so zopet izbruhnili nemiri zaradi revščine. V Sniopti se morali karabinjeri na množico streljati in so usmrtili 6 oseb ter jih mnogo ranili.

Stroški potresa v južni Italiji. Ob približno velikanskega tega potresa izdalo se je: za nujne podpore 3 1/2 milijonev lir, za sirote 1 mil., za bolnice 300 tisoč, za barake 4 mil., podpore po šolah 715 tisoč, za vdove in dekleta 800 tisoč, za ubežce 4 1/2 mil., za učence 2 mil., za vdove 1 1/2 mil., za one, ki ne morejo več delati

17. mi
fir itd.
Me
volitval
slati te
telegra
stvu so
k njim
prinese
par ur
dandar
B
uničen
se naj
Kmetij
jih! E
metulj
rih p
Uničuj
A
Tu pa
vražnejš
rode ta
Na tak
stanovi
močnej
kakor
nahajaj
ki jih
raj ve
zemlji,
mnogo
Vino in
drugim
Slednj
7
uporab
kako s
se jo
nasiti
njej.
za tak
mahu,
roma
ocetne
sod k
tak s
oplakr
pa do
kote.
je 10c
pravi
kega
vzame
se so
tako,
naj se
bro s
naj s
oddec
zažve
rabi,
pravi
sebn
ali n
klad
letu
preš
retini
travn
imaj
forov
mno
vslec
mog
strar
oben
nike
spla
Kot
se n
rasi
rastl
takil
cem
je z
late
lz t
bo
zlj
je t
ga
sko
se i
z n
par
listu
dru

reka Ali tako eno ržal. V a je obnski bla- dejo ste ačali niste, da pla- li to er v go- kosti s ni- faj- tu- mora tje v pove- asta- slali, e za- tja- tu- Hri- sraj- ibog. So- raz- la so oline vanje jalo? i za- nost, ka v auke- bazila onoci a sta ti so nista pa je tal je i po- i ga- sa. unček deco! skega k Ra- ope- ronald- kradli ri Be- apcev ga je fisko- avniki se je a za- et iz- oli so in so priliki nujne il., za odpore a 800 il., za delati

mil., za zgradbe 3 mil., za rokodelce 1 mil. itd.

Modri župan. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah na Štajerskem morali so vsi župani poslati telegrame z izidom volitve v mesto. Le en telegram je še manjkal in gospodje na glavarnem so že težko čakali. Kar nakrat prikoraka jim kmetič, ki se predstavi kot župan in prišine — telegram seboj. Možakar je šel rajе ur k nogam. Ni mu bilo še znano, da gre za danes vse „po dratu“.

Gospodarske.

Boj gosenicam! Gosenice, katere niso bile ničelne, pričnajo se sedaj že zabubati. Bube najde obešene na vejah drevja in grmovja. Kmetje, nabirajte jih, kolikor mogoče, in sežgite jih. Kajti drugače se iz bub že tekom junija nastolji razvijejo, ki ležejo zopet jajca, iz katerih pridejo tekom poletja požrešne gosenice. Čim prej mrčesje!

Ali je ravan za trtorejo sposobna ali ne. To pa tam sade trte tudi v ravani. Tam je zemlja sicer nekoliko in obdrži vlago tudi dalj časa, vsled tega obdela tam trte veliko več nego v strminah ali po goricah. Na takih zemljiščih se pridelajo pa šibkejša vina, ki niso dovolj ter so sposobna le za mešanje z drugimi boljimi vini, vsled tega pa nimajo tudi take cene kot ona, ki se jih je pridelava v bregu. Trtam, ki se nahajajo v ravani, škodujejo laže tudi različne bolezni, ki jih povzročajo glivice. Najboljše vino se prideluje toliko večno le v rodovitni, spočiti zemlji v bregovih, v kateri, ki je del časa počivala ali ni bila obdelana že mnogo let, posebno pa če je zemlja rodovitna in apnena. Tudi iz takih leg in take zemlje se odlikuje pred vsemi drugimi, v pešeni in ilovnati zemlji pridelanimi vini. Številna vina so šibkejša in manj vredna.

Zemlja, ki se rabi za setev v loncih, naj se pred uporabo dobro prežari. Najbolje je, če se jo razširi pod strop kjer je obenem močan prepih in tam naj se jo pridno meša. S takim mešanjem se zemlja ne le razvira, ampak zginejo iz nje tudi kisline, ki so v njej. Ako teh kislin ne spravimo iz zemlje, ki se rabi za take setve, napravi se po vrhu setve zelena plast iz gnojila, ki ovira mlade rastline v razvoju.

Kako se popravi ciknjenje sode? Da vino ozira sod, cikne, so temu vzrok male stvarce, takozvane ciknjenke bakterije. Ako je bilo ciknjenje vino ali pa je kiselo ali ciknjen, vrinejo se te stvarce v doge, zato je sod ne ozdravi, ako se ga le očista in z vodo očisti. Te stvarce treba je naravnost umoriti, kar se doseže le s pomočjo kake razjedljive tekočine in gorčice. Najbolja tekočina za popraviljenje ciknjenih sodov je 100dstotni lug, napravljen iz jedkega natrona, to se pravi: na vsakih 10 litrov vode naj se vzame 1 kg jedkega natrona. Na vsak hektoliter vsebine sode naj se vzame 1 l tega luga, ga zavre in zlijе v sod. Nato naj se sod z veho dobro zamaši in ga kота na vse strani oblo, da prime lug po vseh dogh. Čez nekoliko časa se lug izlijе iz sode in sod zaporedoma parkrat dobro splakne z vrelom in končno z mrzlo čisto vodo. Izbijе ga se čep in veho, obrne sod na veho, da se dobro očisti in osuši. Ko se je osušil, naj se ga prav dobro očisti in v prvi nekaj tednov na miru. Preden se sod vrne k oplakanju naj se ga večkrat z mrzlo vodo, da se odpari iz njega žveplena sokišina.

Klajno apno pospešuje rast in utrjuje kosti, posebno pa pri mladi živini. Klajno apno se daje živalim ali na mleku ali pa se ga pomeša med suho klajno. Po klajni naj se vsak dan in sicer naj se da žrebetu in teteni po 8—15 g, konju in govedu 30—50 g, jagnetu in prašičku 5—10 g, ovci in prešiču po 12—20 g in kurčini po pol do 2 g.

Gnojenje travnikov. V nekaterih krajih gnojijo travnike z gnojnico in straniščnico. Po takih gnojilih, ki vsebujejo v sebi mnogo kalija in dušca pa prav malo fosforove kisline, se dobi sicer veliko sena, katero pa ni mnogo vredno, kajti v njem so le slabše trave, ker se vsled pomanjkljivosti fosforove kisline dobra trava ni mogla razviti. Ako se že gnoji travnike z gnojnico ali straniščnico, je toraj neobhodno potrebno, da se gnoji obenem tudi s fosforatimi gnojili. Da bi se gnojilo travnike s hlevskim gnojem, tudi ne kaže, ker se to ne splača, kajti trava potrebuje kalija in fosforove kisline. Kot fosforovo gnojilo naj se rabi Tomaževo žindro, ker se nahaja v njej tudi apno, ki zemljo obenem zboljšuje.

Kako se lahko obvaruje nekatere kmetijske rastline pred škodljivim mrčesom? Mnogo je takih vrst rastlin katerih duh je človeku zopern, a mnogo je tudi takih, katerih duh je zopern raznim rastlinskim škodljivcem in vsled česar se jih slednji izogibajo. Marsikomur je znano, da se rastlinske bolhe ali bolhaci ne lotijo solate in sicer zato ne, ker jim je duh in okus iste zopern. Če tega vzroka se rabi solata lahko kot sredstvo v obrambo drugih rastlin. Tako se n. pr. škodljivi mrčes ne loti rajnih rastlin, ako se posadi med iste solate. Znano je tudi, da se ogiblje kapusov belin konoplje, zato se ga seje med zeljate rastline, da se jih obvaruje pred škodljivim mrčesom. Razen mrčes, posebno pa mrvljev se izogibajo smrdelih paradiznikov in da se jih prežene v mesta, zadošča, da se jim položi na mrvljevih nekoliko paradiznikovih listov. Krompirjevo zelišče posebno smrdi svojim ušicam, nasprotno pa ne napadajo skoro nobene druge rastline tako hudo kakor bob, posebno če raste

isti na gostem. Ako se pa ob robu njive, na kateri bob raste, posadi krompir, puste ušice bob pri miru. Končno naj omenimo še eno rastlino, s pomočjo katere se obvaruje lahko nekatere rastline pred škodljivim mrčesom in to je solata. Ako se posadi ali poseje solata med jagode ali smukvice, polotijo se ogrci rajše solatnih korenin in puste jagode na miru. Ko se zapazi, da je solata ovenela, naj se jo izpuli in pravlo, kjer je stala solata z lesenim klinom privzdigne. Prav gotovo se najde tam ogrca, katerega naj se umori. S pomočjo prejavne rastline se obvaruje lahko marsikako koristno rastlino pred škodljivim mrčesom, zato naj posebno oni, ki se bavi z vrtnarstvom, to sredstvo poskusi.

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. maja: 76, 66, 59, 9, 40.
Trst, dne 22. maja: 31, 77, 8, 85, 6.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Zanimivo je v današnji številki se nahajajoče naznanilo sreče od Samuel Heckscher, Hamburg. Ta firma se je s postopenim in hitrim izplačilom tukaj in v okolici dobljenih svot tako dobro ime pridobila, da opozarjamo vsakogar na naš današnji inzerat.

Internacijalni portretni inštitut Dunaj VII. Zieglerstr. 26 in Berlin razveseljuje se z vsakim dnevom večje priljubljenosti. To je pač najbolje iz tega razvidno, da firma množi iz vseh krajev sveta prihajajočih naročil ne more več sama izvršiti. Zato je urenila filijalne zavode v Parizu in Londonu. V današnjem inzeratu daje zopet lepe dobričke, katere naj ne pusti nikdo neopazljene. Brezštevilna zahvalna pisma so najboljši dokaz za realnost in zmožnost te firme.

Povodom birne razpisija svetoznana trdka ur Maks, Böhnel na Dunaju, IV., Margaretenstrasse št. 27/27 nov cenik birmskih ur, zlatnine in srebrnine po najnižjih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesletni obstanek trdke jamčijo za izvrstno, realno postrežbo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastoj in franko. 273

Pekovski učenc
se takoj sprejme pri g. **Johan Turtschitsch,** pekovskem mojstru, Gratwein pri Gradcu. 318

1 sedlarski učenc
iz boljše hiše, nemškega in slovenskega jezika zmožen, z dobro šolsko izobrazbo, se takoj sprejme. Vpraša se pri g. **Leo Kulnik,** sedlarski in tapetniški mojster v Ptuj, Untere Draugasse št. 2. 315

Proda se
krasno ležeče posestvo z izzidano vodno močjo; zadnjo se daje tudi v najem. Vpraša se pod „**Saantal**“ Celje, poste restante. 314

„Paruč“
s 4 sedeži, pol kriti, ki se popolnoma zapre, zelo dobro ohranjen, se po ceni prodaja. Poizve se pri g. **Jos. Winkler** v Slov. Gradcu. 325

Dobra 326 kovačija
z ali brez orodja v velikem trgu na Sp. Štajerskem se zaradi bolezni odda takoj v najem. Vprašanja od 1. do 15. junija naj se blagovito vposlati na **Jurija Ferneve kovača** v Konjicah (Gonobitz).

Agenti!!!

Potniki in zastopniki kakor tudi vse osebe, ki hočejo to postati in nimajo znanje s privatnimi strankami, sprejmejo se **takoj povsod** v vseh krajih, mestih in okrajih za prodajo artikla, ki se v vsaki družini lahko odda, **proti visoki proviziji** in po rabi tudi proti gotovi plači. Ponudbe pod šifro „**Guter Nebenerwerb 1909**“ na g. **Rudolf Mosse, Praga.** 335

2 lepi vili se prodaja,

novo in dobro puvani, 12 let hišnih davkov oproščeni, za vsakega obrtnika ali penzionista pripravni. Vsaka vila ima 4 sobe, 3 kuhinje, klet, perilna kuhinja, hlevi, drvarnice, lepi vrt in vodnjak. Vse tri glavne ceste, 1/2 ure od cerkve in mesta Maribor v lepem, mirnem, zdravem okraju, v ravnini. Cena za vsako vilo je 6.900 kron; pri kupnini potrebna svota K 4.000. Več pove lastnik **Franz Podlpinik, Thesen 37, Maribor.** 332

Štiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicycle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!
Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 100
a. d. Staatsbahn, Böhmén.

Jakob Matzun v Ptuj

priporoča

svoje **najboljše** pridelke: **opeka za stene, gladka strešna opeka, štrangfalc, prešana falc-opeka, votla opeka za first, drên-cevi po najnižjih cenah.** Istotako apno in portland-cement. Obenem se naznanja, da se proda stara čuvajeva hišica šte. 13 v Ptuj, kakor leži in stoji, za porabo materiala. Kupec mora hišico v določenem času na lastne stroške podreti in material odpeljati. Vpraša se pri

Jakobu Matzun v Ptuj.

Birmska darila!

Prave srebrne-remontator ure z srebrno verzico in priveskom, c. kr. puncirane z usnjenim futeralom. Vse skupaj **kron 10⁰⁰**—

3 letna pisarna garancija, pošilja se po povzetju.

Prva in največja zaloga ur **Maks Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27. 27.**

Roskopf[®] ura iz nikelna K 3.—, Srebrna K 7.—, Omega[®] K 18.—, Zlate ure K 18.—, Zlate verzice K 20.—, Zlati prstani K 5.—, Ura na nihalo K 7.—, Budinica K 2.—, Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsakemu na zahtevanje vposlje zastoj in franko. 271

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom, vinom in žganjem v Poličanah

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo **izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibebe, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd.** kakor tudi zalogo **manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.**

Nakupuje žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.
Nakup in prodaja dobra pristna narurna vina en gros in dobro pravo žganje en gros in en detail.

Občinska hranilnica (sparkasa) v Ormužu

Osnovana 1. 1879 Poštno hranilnični konto št. 832036

prevzame

vsak dan vloge, kapitalizira nedvignene obresti polletno in plačuje rentni davek iz lastnega. Dovoljuje posojila na zemljišča, poslopja, menice (Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji in zmerni obrestni meri ter daje vsakega dopoludne radovoljno in brezplačno pojasnila v vseh sparkase se tikočih zadevah.

Ravnateljstvo.

Katera žena ali dekle? 170

si hoče **lepo blago za obleko** in nove sorte terpeči **svilni robec** kupiti, naj gre v novo veliko trgovino

Johann Koss,

Celje.

Razglas.

Oznani se, da bo v ponedeljek 14. junija t. l. ob 8 uri zjutraj na mestnem živinskem sejmišču v Ptujih ogledovanje in premiranje plemenskih bikov ptujskega okraja.

Po deželni postavi dne 17. aprila 1896 št. 44 sme sicer vsak živinorejec imeti bika za svojo živino, za pripušanje tuje živine pa smejo se uporabljati samo biki, kateri imajo dopustnico. Dopustnica se dobi samo za take bika, kateri so zdravi, močni, dobro zrašeni, najmanj poldrogno leto stari in katere ogledna komisija za plemo sposobne spozna.

Zato se bodo take dopustnice za bika ob enem pa tudi premije delile.

Kdor bi bika skakati pustil, kateri nima dopustnice, zapade v globo od 2—50 kron.

Biki, kateri so bili lansko leto licencirani, letos ni treba prignati, razun če okrožni predstojnik za potrebno spozna.

Okrajni odbor v Ptujih,

dne 26. maja 1909.

Načelnik:

Ornig m. p.

334

Iščem

333

liferanta jajc

za I. blago, neto-kasa. Ponudbe na **Johan Smukowetz**, špecerijska in delikatesna trgovina, Untermais, Meran.

Redka prilika!

Da se v najem ali pa pod jako ugodnimi pogoji proda:

Malo posestvo

z novo grajeno hišo in gospodarskim poslopjem, vse zanesljivo in v najboljšem stanu, pripravna za vsacega obrtnika (rokodelca), v pokouju stoječe in razne obrti, je v prometnem kraju med trgovin in kolodvorom v Savinski dolini. Pojasnila daje P. B. K. S. št. 48—24 poste restante Braslovce. Za odgovor naj se priloži znamka.

Priporočam

za spomladansko sezijo **izgotovljenih oblek** za gospode, dame, dečke, deklice in otroke

v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih cenah 169

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru na voglu hotela (Stadt Wien).

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžore ter predmete municije za lov kakor patrona, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijska sol itd., nadalje krmična slama prešana, raffiabat in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah.

Gumi

za zeleno cepljenje (Rebengummi zur grünen Veredlung) **najizvrstnejši** prima vrste, garantirano blago, priporočata cenjenim odjemalcem **Brata SLAWITSCH v Ptujih.**

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje po ceni.

Cenik s slikami franco.

F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za **anker-pain-exPELLER**
je znano kot edelpejaje, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 140 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 690

Veliko manufakturno trgovino **Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Pooblaščen in zaprisežen civilni geometer

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo v stroko merjenja zemljišč kakor so: delitve zemljišč, omejitve, določitve mej, združitev zemljišč, zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč za železnice, ceste, mostove. Zmeri tudi manjša posestva, kakor cele občine, lovska okolišča, dela načrte stavb in drugih predmetov. 41

Gostilna

v grota Henkel rudniškem, prometnem kraju Lieša-Prevalje na Koroskem, obstoječa iz 5 sob, 1 kuhinjo, 1 klet, 1 strešno sobo; k temu spada še 1 kravji hlev s svinjskim hlevom in 1 magacinska kočar ter veliki vrt za zelenjavo; proda se z nekaterim gostilniškim orodjem za 8.000 kron zaradi družinskih razmer. Bremen nobenih. Vpraša se pri g. Leop. Klemenec, gostilničar, Lieša na Koroskem. 317

Veliko posestvo

312

na spodnem Štajerji en četrt ure od mesta Celja ob državni cesti na Spodnji Hudinji, obsegajoče lepo hišo, dva hleva, dva kozolca. Kakor njive in velik travnik zraven poslopja prihajajoč postor za stavbe, en oval vinograde in gostilna. Blizu polovice kupa je vknjiženega; proda se prostovoljno. Kupci naj se obrnejo do gospoda **Valentin Kovač**, veleposestnik v Lipi, Štore.

Čevlje!

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih obuval, kakor moških, ženskih in otročjih čevljev domačega in tovarniškega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi in kupi pri gospodu **Ivan Berna**, Gospodska ulica št. 6 v Celju. 321

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujih zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Vozički za otroke

za kron 12.—
" " 14.—
" " 16.—
" " 18.—
" " 20.—

in še finejše vsake vrste v novi veliki trgovini

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru. 468

Zasv.birmo

Vam priporočamo lepe novosti blaga. — Potrudite se v našo trgovino, našli boste lepe, frišne reči za male in velike.

Za obleko, posebno za belo, imamo veliko za izbrati; tako tudi za fante. — Nadalje lepe kranceljne, svilne panteljne in špice.

Stem se Vam priporočamo

L. F. Slawitsch & Heller

trgovci v Ptujih (na Ferschovem)

V spomladi in poleti

je najlepša in najboljša prilika, da se **nakupi** realitete ali da se jih **proda**. Vidi se zmožnost zemljišč in travnikov in kupi se lahko posestvo v polnem obratu. — Kdor želi torej kupiti ali prodati posestvo, naj si bode potem kmetijsko ali gostilna itd., ta naj se obrne na **koncesionirani realitetni prometni biro K. MAGNET v Velikovcu** na Koroskem. 288

SIRUP PAGLIANO

firme prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

(lastna hiša) — Calata S. Marco 4

je najboljši in najbolj osvežujoče sredstvo za čiščenje krvi.

Naš sirup PAGLIANO se prodaja v prvih apotekah s postavnim dovoljenjem. Po original-receptih pokojnega prof. Pagliano, ki so v naši lasti, vestno izdelano.

Svarilo:

Mi opozarjamo tedaj, da nimamo absolutno ničesar z drugimi enako imenovanimi firmami opraviti in tudi nečemo imeti ničesar opraviti; svarimo svoje p. t. kupce pred gotovimi škodljivimi posnebnami, katere se skuša z vsemi mogočimi sredstvi in z dvomljivo reklamo v trgovino spraviti.

Da se dobi z možno gotovostjo našo edino pravo marko, ki nima absolutno nič z drugimi podobnimi produkti opraviti, svetujemo, da se obrnete direktno na našo firmo v Neapel ali pa na

Real-apoteko SOCRATE BRACCHETTI - ALA (južni Tirol).

Jos. Kasimir

vinova s špicerijo, barvami in z mešanim blagom
 pri W. Sirk's Nfl. in filijalka nasproti minoritske
 cerkve

PTUJU

poroča svojo bogato zalogo najfinišne surove in
 kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka,
 kandite, župne kocke, mineralne vode,
 namizno olje, bučno olje, jesihova
 esenca in za izdelovanje žganja itd.
 mena za vrt, polje in travnik, stelja iz šote,
 stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša
 svinjska krma.

Styria- bicikelni

Novi modeli 1909.
 Cena za gotov denar:
 „Styria“ - bicikelni K
 140 K 160 (fino cestno
 kolo).
 K 180-200 (najfinišna
 cestna kolesa.
 K 240 (isto).

löhrenmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.
 njbene, toda še prav dobre bicikelne po 80,
 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke samo
 resljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu
 in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje
 kumar, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-
 dani so dandanašnji najimnitnejši fabrikati, in naj-
 tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor
 tudi posamezne dele.

zalogi imava tudi vse posamezne dele bici-
 kov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luft-
 schläuche und Laufmätel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

ta naj se pošljejo na naš naslov, ker fabrika pos-
 koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Flaubert Teschin „Warnand“, koliber
 6 mm s krepkim robotim laufom, dolgost 1 m, za streljanje
 v krogljo, teža 1 1/4 kile, za K 14—. Se pošlje edino po
 povzetju. — Il. cenik orožja zastoj in franko.

DUŠEK, tovarna pušk Opočno št. 78
 a. d. Staatsbahn Cesko. 336

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo in-
 vršujem že več nego 30 let, se
 mi je posrečilo iznajti najboljšo
 sredstvo za rast las in proti njih
 izpadanju — KAPILOR št. 2.
 Povroča, da postanejo lasje
 dolgi in gosti, odstranja pra-
 haj in vsako kožno bolezen
 na glavi. Naročila naj bi si ga
 vsaka družina. Imam premnogo
 vahnice in priznanice. Stane poštnine prosto na vsako
 lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se
 samo od mene pod naslovom

PETER JURISIČ
 lekarnar v Pakracu št. 200 v Slavoniji.

Za letošno birmo

poroča svojo bogato zalogo: slamniov,
 srajc za fante in kravat; nadalje de-
 kiške nogavice, bele rokavice, vence za
 glave, svilnate trake, lakaste, rumene in
 rme čevlje vsake velikosti po najnižjih
 cenah. Prodajanje je ročno in solidno,
 pošlje se tudi po poštne povzetju.

FRANZ HOINIG
 v Ptuj (nasproti gledališča).

Srebrna državna medalja Korneuburg 1908.

Postavno varstvo! **TENAX** Postavno varstvo!
 Cenejše in primernejše kot bakreno apno.
 Se ne odpere od dežja

Varstveno sredstvo proti škodljivcem rastlin.

Nadaljni dodatki apna in sode odpadejo.
 Se rabi proti:

- Peronospora viticola, napačna močnata rosa na trti
- Schorf na jabolčnih in hruškah, (Fusicladium)
- Bolezen kumar, (Plasmopara cubensis)
- Bolezen breskev, (Kräuselkrankheit) (Taphira deformas)
- Bolezen borvoja, (Schüttelkrankheit) (Lophodermium Pinastri)
- Bolezen krompirja (Phytophthora infestans)

Se ravno tako močno kakor bakreni vitriol rabi (1 do 2 procenta).
 Cena pri 1 kg K —50 100 K 50—, od fabrike.
 Se dobi v edino opravičeni TENAX fabriki za
 Avstro-Ogrsko:
Dr. G. HEINER & Co.
 preje dr. J Schorm
 Dunaj, VI, 2, Mollardgasse št. 69.
 TELEFON 4077.
 Prospekti in pojasnila zastoj ter franko.

Pridna in zaupna

ženska

ne čez 40 let, ki zna dobro kuhati in razume
 vsa domača dela, se sprejme za trajno s 1. ok-
 tobrom 1909 v boljši meščanski in trgovski hiši.
 Plača po dogovoru. Ponudbe sprejema pod
 „Dauernde Stellung“ uprava „Štajerca“.

Vinske preše,
 sadne preše
 z zboljšanim „doppeldruck-
 werkom“ za ročni promet, se
 zaprejo z rigneli,
 grozdni mlini, grozdni
 reblerji, sadni mlini
 v najnovejši, najizdatnejši
 konstrukciji izborne vrste ter
 mašine za pripravo krme,
 hekslerji, rez za rep, srotni
 mlini, demperji za krmo, ge-
 peljni, vorgelege iz fabrike
 poljedelskih mašin in gararje
 zelezja Franz EISENSCHMIDT
 & Comp., Raudnitz a/E. Glavna
 prodajalna pisarna

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER
 Dunaj III, 2, Löwengasse 37.
 Natančni ceniki zastoj in franko.
 Išče se solidne zastopnike in naprej-prodajalce.

Licitacija

pohištva za mlin!

V ponedlek 14. junija t. l.
 ob 2. uri popoldne se prodaja licitando
 mlinsko pohištvo i. s.:

- 3 pare kamenja,
- 3 gredla (Spindel),
- 3 vodnih koles,
- 3 mlinskih kastnov in
 mlinskih škafov,
- 1 kompletna oljnata preša
 ter svinjska štala.

Naslov: Čuček, „Teich-
 mühle,“ Zg. Veliče pri
 sv. Lenartu na Šta-
 jerskem.

Sprejme se
dve dekli

prva bi imela 6—8 osebami za kuhati; plača bi
 bila 20—24 K, druga k svinjam bi služila 16 K
 na mesec. Vstopiti bi bilo 1. julija t. l. obema.
 Ponudbe naj se pošiljajo na oskrbnišvo grada
 Impolca, pošta Radna pri Sevnici.

Brázayevó
 francosko znanje
 je najboljšo

Bilanca šparkase mestne občine Brežice, dne 31. decembra 1908.

Aktiva.		A. Glavni sklad.		Pasiva.	
	K h		K h		K h
Gotovina	18237 15	Vloge interesentov	1342517 07		
Hipotetna posojila	995761 69	Naprej-plačila obresti	4825 06		
Občinska posojila	45857 —	Zaostanki davkov	485 33		
Vrednostne efekte	163563 —	Depoti	41004 62		
Konto-korenti	18945 35	Cisti dobiček glavnega sklada pro 1908	3443 25		
Menice (Wechsel)	82476 —				
Zaostanki obrestij	23587 93				
Predplački na zavarovalne premije	440 —				
Imetje tiskovin	87 59				
Inventar	2315 —				
Depoti	41004 62				
	1392275 33				1392275 33

Aktiva.		B. Rezervni sklad.		Pasiva.	
	K h		K h		K h
Gotovina	10 94	Kapitalni konto glavnega rezervnega sklada			
Hraniliščno poslojje C. št. 27.	32000 —	(čisto premožejne)			
Mestna obč. Brežice ostanek kupnine hiše	3000 —	I. do leta 1897 osnovano	50715 74		
Vrednostne efekte	19844 —	II. od leta 1897 osnovano	12223 17		
Zaostanek mitnine	40 —				
Zaostanki obrestij pri vrednostnih papirjih	561 —				
Vloge (konto-korenti)	3639 72				
Predplački	400 —				
Cisti dohodek pri glavnemu skladu	3443 25				
	62938 91				62938 91
Promet gotovine leta 1908	1885692 97				

Štev. žurnala 6688

Največji dobiček event. 600,000 markov. **Naznanilo sreče.** Dobitke garantira država.

Prvo srečovanje 23. junija.

Vabilo k udeležbi na šansah za dobitke od države Hamburg garantirane velike denarne loterije, v kateri se mora dobiti gotovo

9 milijonov, 841.476 markov.

Največji dobiček v srečnejšem slučaju:

markov 600.000

odnosno:		Glavni dobitki a	
Markov	560.000	Markov	300.000
"	550.000	"	200.000
"	540.000	"	100.000
"	530.000	"	60.000
"	520.000	"	50.000
"	515.000	"	45.000
"	510.000	"	40.000
"	305.000	"	30.000
"	303.000	"	20.000
"	302.000	"	15.000
		"	10.000

i. t. d.

V splošnem obsega loterija, ki obstoji iz 7 razredov, 100.000 srečk z 48.405 dobitkami in 8. premijami, tako da mora skoraj

polovica srečk gotovo dobiti.

Dobitki nastajo od razreda do razreda in sicer znaša največji dobiček 1. razreda ev. M. 50 000, oni 7. razreda ev. M. 600 000. Uradna cena srečk 1. razreda znaša za eno

Celo srečko M. 6 (K 7)	Polovično srečko M. 3 (K 3-50)	Četrtno srečko M. 1-50 (K 1-75)
---------------------------	-----------------------------------	------------------------------------

Uradni, z državnim znakom opremljeni načrt srečovanja, iz katerega se razvidi vloge za naslednje razrede ter natančni zapisnik dobitkov, pošljem na željo v naprej in to gratis in franko.

Vsak udeleževalec dobi uradno listo srečovanja takoj po izvršeni loteriji.

Dobitki se pod garancijo države takoj izplačajo. Naročila prosim takoj, najkasneje do 232

23. junija.

Samuel Heckscher sen. Bankgeschäft, Hamburg 36.

Tukaj izrezati

Naročilno pismo za g. Samuel Heckscher sen., Bankgeschäft, Hamburg 36.

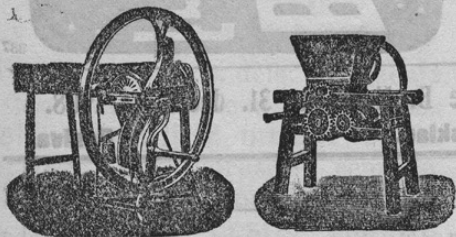
Posljite mi	celo srečko a M. 6— (K 7—)
	polovično " " 3— (" 3-50)
	četrtno " " 1-50 (" 1-75)

Naslov:

Svoto dobite vloženo po poštni nakaznici } Kar ni primerno dvignite jo po povzetju. } naj se črta.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nased. v Gleisdortu
(Štajersko)

priloga najnovjše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, reber za kornuzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati, stroj za košnja trave in žitja, najnovjše gleisdortske sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Düchschcher“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Grasstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franko

14

Čudež industrije!

Vsled velikega sklepa oddajam po smešno nizki ceni samo

K 4-60

eno krasno, tanko američansko zlato-duble švicarsko žepno uro, ki se ne da razločiti od pravega 14 karatnega zlata, s 36 urnim antimagnetnim anker-kolesjem, s sekundnim kazalcem 3 letno garancijo s fino po

1 kom. K 4-60 zlateno verižico vred 3 kom. K 12-90
Natanko ista v nikelnu ali gloria srebru lepo gravirano pokrovje 1 kom. K 3-45 s posebrečno verižico 2 kom. K 6-50

Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja se po povzetju ali naprej-plačilu svote. Il. ceniki zastoj in franko.

E. HOLZER, Krakova, Stradom 1826.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN. STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz najboljših goščak zelišč — ter se vrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarlemu kašlju — bolni v prsih, — prehladu, kašlju v grlu, težavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, zmanjšanemu apetitu, kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vspeh siguren. Cena franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenice se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišiča,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonska)

5000

povečb popolnoma zastoj

smo se odločili na čitatele tega lista razdeliti, da se vpeljemo tudi v Ptuj naenkrat

v vseh družinah.

Treba je le, da nam spodaj stoječi naznanilni listek natančno izpolnjenega z eno fotografijo in 60 vin. za poštnino itd. v znamkah vpošljete. Potem dobite v kratkem času popolnoma karton in pozitiv-retuš-prosto skoraj kot

v življenju veliko povečbo

brezplačno vposlano. Vašo fotografijo dobite garantirano nepoškodovano in poštnine prosto nazaj. Edino uslugo, ki jo od Vas zahtevamo, je ta, da nas, ako bodete zadovoljni, pri Vaših znancih in sorodnikih naprej priporočate.

Požurite se, prosimo, da porabite našo ponudbo, ker smo doslej le zgoraj omenjenih 5000 povečb pripravili.

Vi se lahko na to ponudbo s polnim zaupanjem zanesete, ker Vam daje naša od leta 1900 sem na Nemškem in Avstro-Ogrskem trgovinsko-sodnijsko vpisana firma zagotovilo za realnost našega podjetja. Da Vam pa vzamemo tudi najmanjši dvom, izjavljamo se pripravljene, K 500— Vam plačati, ako bi se nam izročeni nalog po naši volji in vednosti drugače izvršil, kakor tukaj obljubujemo.

Z velespoštovanjem

Internacionalni portretni institut

Dunaj VII, Zieglerstrasse 26—B 41.

Prij. naj se izreže in v kuverti vpošlje.

Naznanilni listek

za čitatele „Štajerca“.

V zmislu gorajšne ponudbe prosim Internacionalni portretni institut, Dunaj VII/1., da mi brezplačno priloženo fotografijo skoraj kakor v življenju veliko poveča in franko vpošlje. Za troške in poštnino je priloženih 60 vinarjev.

Kraj in datum (natančno). Ime in priimek.

Posebni pismeni naznanil ni potrebno. Pisma z večjimi kakor vitnimi slikami košajo 20 vinarjev poštnine. V inozemstvu dvojno. Da preprečimo zmote, naj se napiše ime na zadnji plat fotografije. Od vseh slik, naj si bodejo potem vizitne ali kabinetne, slike društev ali skupin se lahko prsni format napravi. Pri slikah skupin naj se označi osebo, ki se jo hoče povečano imeti, z †.

Pisma naj se naslovi na:

„Internationales Porträt-Institut“, Dunaj VII., Zieglerstrasse 26-B 41.